

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

А. О. Крамаренко

ОСНОВИ БІЗНЕС-ЗАКОНОДАВСТВА

Навчальний посібник

Харків – 2018

УДК 347.7(075.8)

К 78

Рецензенти:

М. А. Латинін – д. держ. упр., професор, завідувач кафедри економічної політики та менеджменту Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президенті України;

О. Л. Мусієнко – к. ю. н., доцент кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

В. В. Смачило – к. е. н., професор кафедри економіки Харківського національного університету будівництва та архітектури;

О. С. Пархоменко – к. е. н., доцент кафедри управління та адміністрування ННІ «Каразінська школа бізнесу» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 4 від 28.03.18 р.)*

Крамаренко А. О.

К 78 Основи бізнес-законодавства: навчальний посібник для студентів. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. – 172 с.

ISBN 978-966-285-497-8

Навчальний посібник «Основи бізнес-законодавства» призначений для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», а також для підприємців, фахівців різних сфер господарської діяльності, яких цікавлять питання правових основ бізнесової діяльності.

УДК 347.7(075.8)

ISBN 978-966-285-497-8

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018

© Крамаренко А. О., 2018

© Дончик І. М., макет обкладинки, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ТЕМА 1. Організаційні форми бізнесової діяльності.....	7
1. Підприємництво та підприємство.....	7
2. Види господарських товариств.....	10
3. Об'єднання підприємств. Асоційовані підприємства. Холдинги.....	15
Контрольні завдання.....	19
ТЕМА 2. Правові засади створення підприємства.....	27
1. Установчі документи та основні вимоги до їх оформлення.....	27
2. Особливості заснування акціонерного товариства.....	29
3. Документи для державної реєстрації фізичної особи – підприємця, юридичної особи, відокремленого підрозділу юридичної особи.....	31
4. Підстави для зупинення розгляду питання реєстрації або для відмови у реєстрації.....	33
Контрольні завдання.....	37
ТЕМА 3. Правові засади ліквідації підприємств.....	44
1. Основні документи для державної реєстрації припинення підприємницької діяльності.....	44
2. Припинення господарського товариства.....	45
3. Процедури щодо неплатоспроможного боржника.....	51
3.1. Розпорядження майном.....	51
3.2. Санація.....	53
3.3. Мирова угода.....	55
3.4. Ліквідація.....	57
Контрольні завдання.....	62
ТЕМА 4. Державне регулювання трудових відносин.....	69
1. Колективний і трудовий договір.....	69
2. Робочий час.....	73
3. Оплата праці.....	77
4. Охорона праці.....	79
Контрольні завдання.....	83

ТЕМА 5. Майно, ресурси та їх формування: правові основи.....	92
1. Майно підприємства та джерела його формування.....	92
2. Цінні папери та фондовий ринок.....	94
3. Оренда, лізинг, страхування.....	98
Контрольні завдання.....	103
ТЕМА 6. Бізнес і держава: податкове і ринкове регулювання.....	109
1. Елементи податкової системи.....	109
2. Адміністрування податків.....	112
3. Характеристика основних видів податків.....	115
4. Спрощена система оподаткування.....	124
5. Основні напрями та форми участі держави у сфері господарювання.....	126
6. Обмеження монополізму.....	129
Контрольні завдання.....	132
ТЕМА 7. Правові основи підприємництва у міжнародному середовищі.....	138
1. Зовнішньоекономічна діяльність та форми здійснення іноземних інвестицій.....	138
2. Методи визначення митної вартості.....	141
3. Митні режими. Вільні економічні зони.....	144
4. Митне оформлення.....	152
Контрольні завдання.....	155
ВІДПОВІДІ НА КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ.....	161
ЛІТЕРАТУРА.....	165